

Duo-legaat : fiscaal voordelig voor alle partijen !

U overweegt een donatie aan het bedevaartsoord van Scherpenheuvel, waarbij uw erfgenamen geen enkel nadeel hebben ?

Waarbij ze in tegendeel netto zelfs meer overhouden aan hun erfdeel ?

Dan verdient de techniek van het duo-legaat zeker uw aandacht.

We bekijken even hoe dit in zijn werk gaat.

Maar eerst brengen we enkele basisbegrippen in herinnering.

Wat is een legaat ?

Een legaat is een bepaling in een testament waarbij een bedrag of goederen uit een nalatenschap aan personen of organisaties worden vermaakt. Het legaat wordt pas van kracht wanneer de erflater overlijdt. Een legaat kan betrekking hebben op het geheel of een gedeelte van het patrimonium, liquiditeiten, waardepapieren, kunstwerken, roerende en onroerende goederen, in vruchtgebruik of in volle eigendom. Voor het opstellen van een testament kunt u uiteraard terecht bij uw notaris.

Hoe hoog zijn de successierechten ?

Het tarief van de successierechten is afhankelijk van twee factoren: de graad van verwantschap tussen legataris en erflater, en de woonplaats van deze laatste. Ouders, grootouders, kinderen, echtgenoten en samenwonende partners betalen successierechten van 3 tot 27% van de erfenis. Andere familieleden (zus, neef, enzovoort) en iemand die geen familie is, betalen 30% tot 65% van de erfenis aan de staat. Bovenstaande tarieven gelden voor Vlaanderen. Voor Wallonië en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelden andere tarieven (die echter van ongeveer dezelfde orde van grootte zijn). De tariefbepaling voor successierechten is in België immers een gewestelijke bevoegdheid.

Bestaan er voordeeltarieven ?

Ja. Erkende VZW's kunnen een voordeeltarief genieten. Zo heeft onder meer de VZW Parochiale Werken gewest Diest, afdeling Scherpenheuvel, recht op lagere successierechten. In het Vlaams Gewest en het Waals Gewest betaalt de VZW maar 8,8% (12,5% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Hoe zit het dan met zo'n duo-legaat ?

Artikel 64,2 van het Wetboek Successierechten stelt dat men in een testament kan bepalen dat een bepaalde persoon een legaat ontvangt, vrij van successierechten, op voorwaarde dat een andere legataris (bv. VZW Parochiale Werken) de last tot betaling van de successierechten overneemt en draagt. Zo kunt u (een deel van) uw vermogen aan een liefdadig doel schenken, zonder uw eigen familie te kort te doen. Integendeel zelfs.

Het duo-legaat moet aan drie voorwaarden voldoen:

- de erflater stelt een testament op. Hoewel het niet is verplicht, kunt u dat het best doen in overleg met een notaris;
- de beschikker doet een legaat ten voordele van één of meerdere persoon of personen; hieraan wordt een tweede legaat gekoppeld ten voordele van VZW Parochiale Werken, die verplicht is alle successierechten (inclusief de successierechten op het eerste legaat) te betalen.

Het voordeel van duo-legaat ligt dus in het verschil aan successierechten die een fysieke persoon dient te betalen (kan gaan tot 65%) tegenover de successierechten die een VZW moet betalen (8,8% in Vlaanderen).

De techniek is vooral interessant wanneer de schenker een legaat toekent aan personen die hoge successierechten moeten betalen (verwanten in de tweede graad of personen die niet verwant zijn met de erflater). Maar ook voor hoge vermogens en erfgenamen in de eerste graad levert de techniek voordelen op.

Een voorbeeld om dit te verduidelijken.

Victor en zijn neef Dirk :

Victor M. uit Diest is weduwnaar en heeft geen kinderen. Hij wenst een geldsom van 250.000 euro na te laten aan zijn neef Dirk.

Bij een gewoon legaat laat Victor de volledige som van 250.000 euro na aan Dirk. Die betaalt 142.500 euro aan successierechten. Hij houdt dus 107.500 euro over. Bij een duo-legaat wordt aan Dirk een som van 150.000 euro gelegateerd, vrij van successierechten en kosten. Daarnaast wordt 100.000 euro gelegateerd aan de VZW Parochiale Werken, die ook de successierechten en de kosten moet betalen die verbonden zijn aan het legaat ten gunste van Dirk. Dirk ontvangt 42.500 euro meer dan in het geval van een gewoon legaat. VZW Parochiale Werken betaalt de successierechten op het eigen legaat en op het legaat van Dirk, nl. 86.300 euro. VZW Parochiale Werken houdt uiteindelijk nog 13.700 euro over. Zowel Victor als de VZW hebben dus voordeel bij het duo-legaat. Er wordt 56.200 euro aan successierechten bespaard.